

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Петро МАКАРЕНКО

30 серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА

освітньо-професійна програма Економіка підприємства
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь Бакалавр
навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2021-2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Університетська освіта» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка

Мова викладання: державна

Розробник: Загребельна Ірина, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент
30 серпня 2021 р.

Розробник Ірина ЗАГРЕБЕЛЬНА

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин протокол від 30 серпня 2021 року №1

Затверджено завідувачем кафедри
30 серпня 2021 р.

Петро МАКАРЕНКО

Погоджено гарантом освітньої програми Економіка підприємства
30 серпня 2021 р.

Ольга ДИВНИЧ

Схвалено НМР спеціальності «Економіка» протокол від 30 серпня 2021 року №1

Ольга ДИВНИЧ

©ПДАУ 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (курс)	051Екон_бд_2021 051Екон_бд_2021(стн)
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (годин)	-
Вид семестрового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Цикл соціальних дисциплін.

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: підготовка студентів до навчання у закладі вищої освіти, відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації, ознайомлення здобувачів вищої освіти з організацією підготовки фахівців спеціальності 051 Економіка.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у студентів системи знань щодо суті й соціального значення вищої освіти, сучасних тенденцій її розвитку; формування навичок самостійного та ефективного навчання у закладі вищої освіти з урахуванням світових освітніх тенденцій; виховання у здобувачів вищої освіти почуття належності до організації; поваги до закладу освіти, його історії та традицій.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

Методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- за джерелом знань

МН 1 – словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда;

МН 2 – наочні методи: ілюстрування; демонстрування;

МН 3 – практичні методи: робота з навчально-методичною літературою.

- за логікою

МНЛ 1 – індуктивний;

МНЛ 2 – дедуктивний;

МНЛ 4 – аналітичний;

МНЛ 5 – синтетичний;

МНЛ 6 – порівняння;

МНЛ 7 – узагальнення.

- за ступенем керівництва

МНСР 2 – робота під керівництвом викладача: самостійна робота; виконання письмових робіт.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

МСМ 1 – методи формування пізнавальних інтересів: метод пізнавальної гри; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

МСМ 2 – методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчального предмета; висування вимог до вивчення предмета; оперативний контроль.

3. Інноваційні методи навчання:

МНІ 1 – бінарні методи: словесно-інформаційний; словесно-проблемний; словесно-евристичний.

МНІ 3 – інтерактивні методи: дискусії, диспути.

МНІ 4 – комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання (MOODLE).

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу

Головні тенденції розвитку вищої освіти в європейських країнах. Світові освітні системи. Особливості підготовки фахівців в університетах США. Реорганізація університетської освіти у Франції. Професійна підготовка юристів в університетах Німеччини. Перспективи розвитку університетської освіти в Італії. Тенденції розвитку університетської освіти в розвинутих країнах Європи і світу. Болонський процес в Україні. Особливості університетської освіти в Україні. Адаптація першокурсників до навчання у закладах вищої освіти.

Тема 2. Організація освітнього процесу та фахової підготовки у ЗВО

Структура та форми організації процесу навчання. Навчання як різновид педагогічного спілкування. Закон України «Про вищу освіту». Основні положення ПДАУ, що стосуються регламентації навчального процесу. Умови ефективного розвитку особистості майбутнього фахівця. Формування професійної свідомості. Визначення правознавства як науки. Визначення схильностей та здібностей до юридичної діяльності.

Тема 3. Академічна доброчесність

Академічна культура і етика у вищій освіті. Доброчесність викладача і студента. Академічна порядність, академічна цілісність через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Основні прояви академічної нечесності в академічному світі. Методи запобігання академічній нечесності; моральний осуд. Західний досвід покарання за нечесність. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності

Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів.

Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах

Види академічних письмових робіт (реферат, доповідь, презентація, есе, анотація, рецензія, проєкт) та їх особливості. Правила оформлення використаних джерел. Види оформлення використаних джерел. Правила оформлення посилань відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Тема 5. Бібліотека закладу вищої освіти і правила користування її фондами

Бібліотека як складова соціально-культурної інфраструктури закладу вищої освіти. Каталоги, систематизація даних, бібліографія.

Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти

Особливості соціально-культурної інфраструктури закладу вищої освіти. Характеристика основних складових соціально-культурної інфраструктури ПДАУ.

Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи

Мета та завдання студентського самоврядування. Структура студентського самоврядування. Положення ПДАУ «Про студентське самоврядування». Студентське самоврядування і наукова діяльність ННІ ЕУПТ.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	12	2	2	8
Тема 2. Організація освітнього процесу та фахової підготовки у закладі вищої освіти	16	4	2	10
Тема 3. Академічна доброчесність	14	2	2	10
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	12	2	2	8
Тема 5. Бібліотека закладу вищої освіти і правила користування її фондами	12	2	2	8
Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти	12	2	2	8
Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	12	2	2	8
Усього годин	90	16	14	60

6. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	2
Тема 2. Організація освітнього процесу та фахової підготовки у закладі вищої освіти	2
Тема 3. Академічна доброчесність	2
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	2
Тема 5. Бібліотека закладу вищої освіти і правила користування її фондами	2
Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти	2
Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	2
Разом	14

7. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	8
Тема 2. Організація освітнього процесу та фахової підготовки у закладі вищої освіти	10
Тема 3. Академічна доброчесність	10
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	8
Тема 5. Бібліотека закладу вищої освіти і правила користування її фондами	8
Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти	8
Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	8
Разом	60

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти 051Екон_бд_2021, 051Екон_бд_2021 (стн) з дисципліни Університетська освіта не передбачена.

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	- обговорення теоретичних питань; - розв'язування тестів; - реферат/презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове завдання, глосарій).
ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	- обговорення теоретичних питань; - розв'язування тестів; - реферат/презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове завдання, глосарій).

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання		Разом
	ПРН 1	ПРН 2	
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	+		1
Тема 2. Організація освітнього процесу та фахової підготовки у закладі вищої освіти		+	1
Тема 3. Академічна доброчесність	+		1
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	+		1
Тема 5. Бібліотека закладу вищої освіти і правила користування її фондами		+	1
Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти		+	1
Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна	+		1

складова демократизації вищої школи			
Разом	4	3	7
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	57	43	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	34	26	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН 1	57	57	34
ПРН 2	43	43	26
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю												Разом	
	Обговор. теорет. питань		Розв'язування тестів		Виконання завдань самостійної роботи				Реферат		Презентація			
					Письмове завдання		Глосарій							
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів		
ПРН 1	7	12	5	8	7	12	5	8	3	6	7	11	34	57
ПРН 2	5	9	4	6	5	9	4	6	3	4	5	9	26	43
Разом	13	21	8	14	13	21	8	14	6	10	12	20	60	100

Форма проведення семестрового контролю для здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом – залік.

11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Обговор. теорет. питань	Розв'яз. тестів	Виконання завдань самостійної роботи		Реферат	Презентація	
			Письмове завдання	Глосарій			
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	3	2	3	2			10
Тема 2. Організація освітнього процесу та фахової підготовки у закладі вищої освіти	3	2	3	2			10
Тема 3. Академічна доброчесність	3	2	3	2			10
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	3	2	3	2			10
Тема 5. Бібліотека закладу вищої освіти і правила користування її фондами	3	2	3	2			10
Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти	3	2	3	2			10
Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	3	2	3	2			10
За будь якою темою на вибір					10		10
За будь якою темою на вибір						20	20
Разом	21	14	21	14	10	20	100

Шкала та критерії оцінювання обговорення теоретичних питань

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2-3	відповідь правильна, обґрунтована, осмислена та характеризує наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначений результат навчання за темою.
1-2	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання.

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
0-1	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
0-2	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-2 (по 0,2 балів за кожен правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
7-10	проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, відповідає діючому стандарту оформлення бібліографії: здобувач при захисті реферату повністю демонструє засвоєний результат навчання за темою реферату.
4-6	тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки, здобувач при захисті реферату не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою реферату.
0-3	тема реферату нерозкрита або ж повністю не розкриває заявлений результат навчання, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами, здобувач відмовляється від захисту.

Шкала та критерії оцінювання підготовки презентації

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
15-20	зміст презентації відповідає темі та результату навчання; наявність творчого підходу складання презентації; якісно підготовлена практична розробка, дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи і орфографічних вимог, наявності електронного (на носіїві) матеріалу презентації.
7-14	наявність незначних недоліків у відповідності теми презентації заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні.
0-6	наявність суттєвих недоліків або ж повній невідповідності теми презентації результату навчання, вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

Шкала та критерії оцінювання питань самостійної роботи (письмове завдання)

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2-3	вірно розкриті питання самостійної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки.
0-1	ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні.

Шкала та критерії оцінювання питань самостійної роботи (глосарій)

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
1-2	Глосарій складено за максимальною кількістю термінів з теми (до 10 термінів)
0-1	Глосарій складено за мінімальною кількістю термінів (1-2 терміни)

12. Література та джерела інформації

Основні

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014. №1556-VII. Відомості Верховної Ради, 2014. №37-38, ст.32004.
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017. №2145-VIII. Відомості Верховної Ради, 2017. №38-39, ст.380
3. Бобало Ю., Павлиш В., Загородній А., Бабин І. Запровадження та використання болонських інструментів прозорості в Європейському просторі вищої освіти. *Вища школа*. 2014. № 1. С. 19–31.
4. Вища освіта України: Методологічні та соціально-виховні проблеми модернізації: Монографія. За заг. ред. В. П. Андрущенко, М. І. Михальченка, В. Г. Кременя. К: Знання, 2014. 440 с.
5. Дейнега І.О. Організація комунікацій освітніх організацій та їх стейкхолдерів в інтернет-мережі. *Вісник Одеського національного університету*. Серія : Економіка, 2017. Т. 22. Вип. 10. С. 113–117.
6. Дядик Т.В., Загребельна І.Л., Світлична А.В. Формування «колеса бренду» закладу вищої освіти та його просування на ринку освітніх послуг. *Науковий економічний журнал «Інтелект XXI»*. №3. 2021. С. 7-81.
7. Лукашук В. І. Модернізація української вищої освіти в контексті Болонського процесу. *Український соціум*. 2013. № 3. С. 77–85. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Usoc_2013_3_9.pdf.
8. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). К.: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с.
9. Товканець Г.В. Університетська освіта. Навч.-метод. пос. К.: Кондор, 2015. 182 с.
10. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма. Методичні рекомендації та програма курсу. К. 2016. 61 с.

Допоміжні

1. Parchomiuk, M., Zubrzycka-Maciąg, T. (2017). Pracujący studenci. Wybrane korelaty konfliktu i wzbogacenia. *Forum Oświatowe*, vol. 29(1), 149-166.
2. Jenson, J., & Droumeva, M. (2017). Revisiting the media generation: Youth media

use and computational literacy instruction. *E-Learning and Digital Media*, 14(4), 212-225.

3. Загребельна І.Л., Дядик Т.В. Впровадження інтерактивних методів навчання – крок до якісної освіти. *Науково-методичні засади системи забезпечення якості освітньої діяльності: Матеріали 47-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів ПДАА* м. Полтава, 15-16 березня 2016 р. Полтава: РВВ ПДАА, 2016. С. 86-89.

4. Загребельна І.Л., Світлична А.В. Новітні підходи до розроблення освітніх програм у закладах вищої освіти. *Матеріали першої Міжнародної науково-методичної конференції «Модернізація вищої освіти та забезпечення якості освітньої діяльності»* Х.: ХДУХТ, 2019. С. 185-186.

5. Галич О.А., Світлична А.В., Загребельна І.Л. Вища освіта в Україні: виклики і перспективи. Модернізація освітньої діяльності та проблеми управління якістю підготовки фахівців в умовах діджиталізації: матеріали 52-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів (м. Полтава, 24-25 лютого 2021 р.). Полтава: ПДАА, 2021. С. 75-76 (218 с.)

Інформаційні ресурси

1. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. – Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/>

2. Сайт міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

3. Полтавський державний аграрний університет: веб-сайт URL: <http://www.pdaa.edu.ua>

4. Положення про освітню діяльність ПДАУ URL: <https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>